

# A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, szerda 1911. november 15.

264. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)  
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.



Felőlős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Nyomda telephelye (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár  
Egész évre . . . . . 24 kor.      Negyedévre . . . . . 6 kor.  
Félévre . . . . . 12 kor.      Hónaponta . . . . . 2 kor.  
Egyes szám ára helyben 5 fillér.  
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

## A költségvetés.

Az ország dolgozó elemeinek szívéből nagy köcsög esett le arra a hirre, hogy az országgyűlési pártoknak az utolsó pillanatban, amikor már ugyszólván késhegyre mentek egymással, mégis sikerült megegyezniük s hogy e megegyezés a költségvetés tető alá hozását garantálja.

A költségvetésnek ez a biztosítása nálunk sokkal nagyobb jelentőségű, mint minden más országban, mert hiszen köztudomású dolog, hogy nálunk a munkaalkalmak legnagyobb kontingensét az állami munkák teszik.

Ezért kísérik összes gazdasági köreink nagy figyelemmel a költségvetést, melyben a végrehajtandó munkák föl vannak sorolva és így sok munkára vágyó gazdasági tényező reményességét táplálják. A költségvetési törvény veszélyeztetése egyúttal e remények szétfeszülését is jelenti. Költségvetés nélkül a kormány teze meg van kötözve és e megkötözött kéz nem tud munkát nyújtani a várakozóknak. Főleg áll ez a középítkezésekre nézve, amelyekkel azonban szerves összefüggésben állanak a kisebb gazdasági faktorok érdekei is. A legtöbb ipari existenciától függ, hogy milyen mérvűek legyenek a közmunkák s azt lehet mondani, hogy két társadalmi réteg jóvalta függ a költségvetés törvényre való vártól: a közép-polgári osztályé és a munkás-osztályé. Így

## „A Tengerpart” tárcája.

### Örök hűség.

Kecskeméti diákkoromban a Jókai által említett vasajtós szobában laktam Bojó és Pataki társaimmal.

Egy délután nagyon buzgón munkálkodtunk. Én a sípkám prémjének kopott fehér felületét festegtettem feketére tintával. Bojó a faszati pipáját drótozta házi cérnával, Pataki pedig egy ablakfiókot üvegezett be papírossal és csiszozta.

Midőn így folytatja kiki a maga mesterességét, hirtelen, minden előleges bejelentés nélkül beperdül hozzánk egy tenyeres-talpas szolgáló s miután mind a hármunkat fitymálva végig mustrál, ezt kérdi:

— Melyik maguk közül a D. J.?

— Én vagyok, szépséges Dulcinea. Mit szeretek az angyalok — angyal által?

— Ne figurázzon. Az angyalok nem szoktak izenni semmit az ördögöknek. Engem N. N. nemzeti nagyszony küldött s azt kívánja, hogy a D. J. látogassa meg ma este.

— Hódolatlejtés tisztelettel fogom bemutatni csekélyeségemet.

— Megmondom, ha tudom. Ezzel kiugrott a szobából, mintha attól félt volna, hogy az ördögök megcsipkedik.

Mi a nagyszonyt nem ismertük. De annyit hallottunk róla, hogy bár túl van a

álíván a dolgok, természetesnek tartjuk azt az örömet, amely a fegyverszünet megkötésének hírére támadt.

Eltekintve minden politikai relációtól, ebben az örömben mi is szívesen osztozunk. Ha általában így áll a dolog a költségvetés hatásával, különösen így áll a jövő évi költségvetéssel. Minden ok megvan arra a föltevésre, hogy a jövő évben nagyobb számú olyan nagy állami munka lesz, amely az építési vállalkozás munkakörébe esik és amelyek tehát a vállalkozóknak nyújtanak alkalmat tevékenységük kifejtésére.

Azután a hosszas stagnáció után, amelynek tanúi voltunk, ez a föllendülés nagyon kívánatos volna. A föltevés, amelyről itt szólnunk, különben teljesen indokolt. A folyó évben a municipális kisebb munkák igen nagy mérvűket öltöttek s azt lehet mondani, hogy nagyon régen nem volt olyan mérvű ez a munkakör, mint az idén. Nem mondunk vele meglepőt, ha azt mondjuk, hogy mérnökeinket ezek a községi munkák állandóan foglalkoztatják ugyanannyira, hogy a foglalkozás nélküli mérnökök száma ugyszólván a minimumra redukálódott. A mérnöki munka az egész országban keresetre talált és ma ugyszólván nincs foglalkozás nélküli mérnök.

Ámde milyen mértékű lendületet vettek ezek a községi munkálatok s milyen mértékben foglalkoztatták a műszaki kart, szinte

hatvan éven, de még ma is erős, hatalmas és annyira bátor, hogy a minapiban egy szemtelenkedő zsandári új képen talált törölni, hogy nyomban kibugyan az orra vére. Ehhez pedig ugyancsak nagy bátorság kellett abban a zsandárvilágban, 1850-ben. Hiszen emlékezhetnek azok, akik abból a szomorú időből még életben vannak, hogy egy országos nevű magyar urnóft csak azért fűztek láncra és vetettek börtönbe a zsandárok, mert egyik tisztjüknek a köszöntését nem fogadta el. Ez a nagyszony által megtisztelt zsandár azonban nem mert dicsekedni a kapott pofonnal s így a nagyszonyoknak nem lett bántódása.

Tehát engem hivatott, de hogy miért? Arról távolról sejtelmem sem volt.

Hogy kifogástalan eleganciában jelentessék meg, elkértem a Bojó új kabátját, mert az enyém viselés állapotnak örvendett.

Mikor elértem a nagyszony portájához, hogy hadiszemlét tartsak, bekukucskáltam a deszkakerítés nyílásán.

A ház előtt lusfálkodott egy oroszlanborbe bujt komondor, az udvaron pedig álldogált egy női ruhába öltözött granatéros. Ez volt a nagyszony. Engem várt, hogy a cerberustól megvédjem.

Bátran benyitottam az utcai ajtót. Az zördülésre felütötte a fejét a komondor s igen udvariatlanul kezdett morogni. A nagyszony elhallgattatta s én egy betanult monddókéval bemutatam magamat.

— Vártam. Tessék bejönni, mindjárt elmondom, miért hívtam.

épen olyan mértékben szállott alá a nagy művek építkezése.

Nagy művek alkotásában pangás állt be és ezzel együtt a nagy vállalkozás tevékenysége sem mutatkozott valami nevezetesebb mozgás. Több ízben mutattunk rá e lapnak hasábjain arra a nagy visszaesésre is, amely például a helyi érdekű vasutak építése körül beállott és kimutattuk azokat az elmaradt hasznokat, amelyek a vicinális építkezés stagnálása folytán a munkásokat sújtotta legérzékenyebben.

A jövő évi költségvetés e téren nagyobb reményekre jogosít. Az 1912 évre 660 kilométer h. é. vasut építése van előirányozva, ami azt bizonyítja, hogy illetékes helyen felismerték mindazon érvek helyességét, amelyek a vicinális építkezések rendszeres apasztása ellen irányultak.

Ha így a költségvetés tető alá hozása ebben a kérdésben is változott viszonyokat fog teremteni és egy igen nagy dolgozó rétegnek visszaadja kereseti alkalmait, nagy várakozással kell tekinteni azon program megvalósítására felé is, amely a m. kir. áll. vasutak fejlesztésére vonatkozik. Ugyancsak nagyobb számú munkaalkalmakat lehet várni a közutak építésére vonatkozó programtól is, úgy hogy az új költségvetésről azt lehet mondani, miszerint tető alá hozása nemcsak abból a szempontból kívánatos, hogy az ország ex-lex állapotba ne kerüljön, hanem abból is, hogy a munkásoknak legyen mit dolgozniuk. Az

— Volt nekem, — így kezdé — egy igen kedves egyetlen leányom, aki ezelőtt 17 évvel férjhez ment a Szepességbe. Ő is, férje is ez év tavaszán az egy szörnyű robbanás miatt életüket veszítették. Kis leányuk, Irénke életben maradt, mert a katasztrófa színhelyétől távol volt. A kisleányt magamhoz vettem. Ő az én életem, világom mindenem. Bár jól beszél magyarul, de a magyar írása nagyon hibás, a magyar történelemben is járatlan. Tatai professzor ur ajánlatára önt kérem, hogy tanítgassa naponként ezekre a dolgokra. Elfogadja?

- Legnagyobb készséggel.
- Mondja csak, hol van kosztom?
- Bódor Sándor uramnál van ebédem.
- Hát vacsorája?
- A vacsorát elszoktam végezni délben.
- No, vacsorája lesz nálam s hónaponta három pengő forintja, Aláírja a szerződést?

— Kézze, lábba s ezer köszönettel.

Mig így beszélgettünk, berepült a szobába egy szárnyatlan angyal, egy gyönyörű leányka s mikor elsurrant mellettem, hamiskán rám villogtatta ragyogó szemeit, azután a nagyszony nyakába ugrott s kérdezte sugva — de én is hallottam — „ez le-z?”

Másnap este megkezdtek a tanulást. Azután folytattuk napról-napra, hétről-hétre, mindig nagyobb eredménnyel.

Irén 15 éves volt, aranyzóke, mint egy szentkép. Én 18 éves, olyan fekete fejjel, mint egy asztrakán-sapka. „No, ezek nem iller”

építő-iparra s a vele szoros kapcsolatban álló iparágakra így nagy föladatak várnak és a költségvetés nagy munkakört biztosít nekik.

E nagy érdekekre való tekintettel nagy csalódást okozna és bizonyára nagy keserűséget is, ha ismét olyan politikai események állanának be, amelyek a fegyverszünetet veszélyeztetnék. Amikor e sorokat írjuk, ilyen komplikációk eshetőségével is számolnunk kell. Ismét eltekintve a politikai vonatkozástól, figyelmeztetnünk kell a pártokat, hogy a harc egyéb okait illetőleg ám legyenek kitartók, következetesek és rendületlenek. De a költségvetés ügyét ne tegyék ki a politikai élet változatosságainak, mert nem szabad feledniük, hogy az utóbbi nyolc év máris nagy bizonytalanságot teremtett a vállalkozás terén, amely könnyen végzetessé válhatik.

Elvégre semmivel sincs megindokolva az, hogy politikai kérdésekért mindig önmagunkat károsítsuk meg s hogy valahányszor a magyar ellenzék a nemzet nagyobb megterhelhetése ellen veszi föl a harcot, ugyanakkor a magunk husába vágjunk és saját közgazdasági érdekeinket vigyük ütközetbe. A költségvetés megtagadása, mint védelmi eszköz némiéig elavult fegyver, de mindenesetre kétélű. És sajnos, a veszedelmesebb éle mindig önmagunk ellen irányul.

A vállalkozás és a vele összefüggő érdekek eddig is erősen súlyították meg ezeket a politikai harcokat.

Pedig nem igazságos, hogy a legszenyebb jogokért folyó küzdelmek árát is, a nemzetnek mindig egy és ugyanazon rétegével fizetessék meg, főleg nem azzal, amely munkája után él s amely emellett olyan kulturumkát is végez, amelynek elmaradása a fejlődés rovására megy.

Reméljük, hogy az a fegyverszünet, amely már legalább a költségvetést biztosította, alkalmat fog szolgáltatni végleges békekötésre is s hogy hosszú harcok után csakugyan a munka korszaka fog elkövetkezni.

### Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

össze", gondolta magát megnyugtatta a nagymama, de azért egy pillantásra sem hagyott magunkra bennünket. Mi az asztalnál irtunk, olvastunk, tanultunk, ő félreülve csendesen kötögetett s csak a pápaszeme alól leskelődött ránk.

Mert volt mit lesni. Már az ötödik héten nem tanító és tanítvány voltunk, hanem egymásba bódult két szerelmes. Mikor csak szerét ejthettük, meg-megérintettük egymás kezét s ezekből az apró érintkezésekből kimondhatatlan édes áram ömlött át egész valónkba, lelkünkbe, testünkbe. Néha egymáson feledeztük a szemeinket, mélan, ábrándosan, hosszan s talán beleszédültünk volna, ha a nagyasszony a pápaszem alól ránk nem köhint.

Mindig vakmerőbbekké lettünk. Szerelmes leveleket írogattunk egymásnak, de nem titokban, hanem a nagymama jelenlétében, irás-gyakorlat alatt. És pedig, hogy a nagymamát megcsaljuk, németül, mert ő ezen — akkor igen gyűlölt — nyelvből egy árva kukkot sem értett.

Én ezt irtam a papír szélére: ich liebe Dich. Ó aláírta: ich auch ewig. Én ismét: ich sterbe für Dich; ő aláírta: ich lebe für Dich.

Nagy a világ, régi is talán, de soha még a világon nem volt olyan boldog ember, mint én voltam ezekben a napokban.

Egy estén, tanulás közben, nagy láрма támadt az udvaron. A nagyasszony ijedve rohant ki, mi pedig rohantunk egymás karjai közé. Csókoltuk egymást tizszer, huszszor, vagy százszor azzal a tiszta, szűzies ártat-

## UJDONSÁGOK.

— **Személyi hírek.** Sternberg Adalbert gróf reichsráti képviselő, akinek hónapokkal ezelőtt Károlyi József gróf képviselővel szenzációt keltő párbaja volt, ma Fiuméba érkezett.

Vugroveci Shek Béla boszniai igazságügyi osztályfőnök több heti üdülésre Abbaziába érkezett.

— **A «Zrinyi» utasai.** A „Zrinyi” gőzcsele érkezett tripoliszi menekülők két napig városunkban pihenték ki a hosszú és gyötrelmes tengeri uti fáradalmait. A két napos pihenő után tegnap este ismét utra keltek, hogy a fél tíz órai személyvonattal Belgrádon keresztül Konstantinápolyba utazzanak. Az olaszok által kiűzött szerencsétlenek nagy része csendőr, iparos és kiskereskedő, akik valamennyien feleségükkel és gyermekeikkel utaznak. Kevés kivétellel arabok, de van köztük néhány néger is. A társaság előkelőbbjei azonban törökök. Velük van Redzsed basa felesége is, aki török szokás szerint magával viszi hűséges gyermekkori dajkáját is. A francia nevelésben részesült arisztokrata hölgy két gyönyörű felnőtt leányával együtt európai módon öltözködik, ugyanugy a kíséretében levő néhány uriaszony is, akik természetesen az arcukat sem fátyolozzák le. A basáné jószágos arcvonásain meglátszik a határtaian sok szenvedés nyoma. Férje, akiről szeretetteljes áhitattal beszél, a tripoliszi hadseregben maradt; szintugy a fia is, aki tüzérfőhadnagy. Fivére Teheránban török konzul és neki senkije sincsen Konstantinápolyban, ahová most utazik.

Az alsóbb néposztályhoz tartozó nők nagycsontu, széles arcú, de azért kellemes vonású asszonyok. Sok köztük a vénülő, de azért majd mindegyiknek van csecsemő gyermeke. Nagyon sok baj volt velük a beszállásnál. Életükben először utaztak vonaton. Alig lehetett őket a kupéba betuszkolni. A legtöbbje keservesen sirt a vonat elindulása előtt.

A tripoliszi kadétskola 48 növendéke azonban kedélyesebben fogta fel a dolgot. Az életerős, pompás fickóknak csak gyűrődött egyenruhájukban látszik meg a hosszú t nyoma. A perronon kedélyesen diskuráltak egymással és az utazóközönségnek azzal a részével,

lan szerelemmel, melytől a bűnnek gondolata annyira távol van, mint a menyország a pokoltól.

Mikor kifáradtunk a csokolódzásban, kezet fogva, szent ünnepélyességgel örök hűséget fogadtunk egymásnak. A tiéd mindörökre. En is a tiéd örökre. Ezt a fogadást meg kellett pecsételni csókoknak özönével, persze összelelkezeve.

De hah! E pillanában ránk nyitott a nagyasszony.

Egzakadás. Földindulás.

Én az asztal alá süllyedtem, Irén, mint egy üldözött egérke, egy sarokba menekült, a nagyasszony pedig lekasztott a fogasról egy jól megtermett légyecsapót s mint egy haragvó Jupiter, aki villámokat akar szórni a bűnös földre, magásra emelte.

— No, bujjatok elő szép madarak, most majd én tartlak mind a kettőtöket.

Mint a megriasztott nyúl, egy ugrással az udvaron, a másikkal az utcán, harmadikkal otthon termettem, a vasajtós szobában.

Társaim azt hitték, hogy a szőlőcsész futtatott meg. Mert — mi tagadás benne — megtörtént biz' a néha-néha, hogy mikor a kecskeméti finom vajaimát dézsmálgattuk itt-ott a szőlőkben, a csész rajtunk ütött s ugyancsak vittük az irhát!

A nagyasszony házához többé vissza nem mehetvén, iszonyatos fájdalommal két napig nem tudtam tanulni. Az a sötét gondolat nehezedett a lelkemre, hogy milyen jó lenne s miképpen lehetne meghalni. De már harmadnapra enyhült a fájdalom, két hét múlva pedig az egész szerelmi históriát és örök hű-

amelyik franciául is beszél. Olaszul beszélő csak egy volt köztük, egy ötödik osztálybeli néger kadét: Kadri Teufik. Az intézet alparancsnoka Hazim bey szerint ez az értelmes fickó, akinek az atyja Konstantinápolyban lovassági őrnagy, az iskola legjobb növendéke. A perronon levő urilányok természetesen rögtön beszédbe elegyedtek vele és a fekete ifju kifogástalan gavallérnak mutatkozott. Sokat panaszkodott az olaszoknak lovagiatlansága ellen, mert az olasz kikötőkben nemcsak a csöcselék, hanem a jobban öltözött emberek is közpört zudítottak a hajóra, ha az ablakban fejt láttak.

Tudósításunkban a legnagyobb tisztelettel kell megemlékeznünk az arisztokrata társaság egy Fiumében üdülő hölgytagjáról, öv. báró Orczyné, szül. Seckendorff Gudent Sarolta bárónőről, aki a „Zrinyi” utasainak Fiumében való tartózkodásuk alatt anyagilag támogatta. A bárónő, aki törökül és arabul is beszél, minden idejét a maszatos kis arab gyermekek és asszonyok közt töltötte, folyton vigasztalgatta a szerencsétleneket, akiket az utra bőven ellátott csemegével és édes-séggel, sőt az apróságok számára néhány kanna tejet is feladott a vonatra. A férfiaknak és a kadétnak dohányt és cigarettát vásárolt a bárónő, akinek a jószágát a vonat elindulása előtt Redzsed basa felelése és Hazim bey köszönték meg.

Szerettük volna, ha a helybeli hölgyeknek és a jótékony egyesületeknek is eszébe jutna volna, hogy a szerencsétleneket valamiképp segíezzék.

— **Felszámoló szövetkezet.** Mint értesülünk, a „Mészárosok nyersbőrelárusító szövetkezte” Fiumében kimondta a felszámolást.

— **A hangversenyegyesület estélye.** A Sevcik (Lhotsky) féle cseh vonósnégyest üdvözöltük tegnap este a Deák-szálló nagytermében. A Lhotsky első hegedűsből, Procházka második hegedűsből, Moravec brácsásból és Zelenka csellistából álló kiváló quartett a hangversenyegyesületnek majdnem összes tagja a terembe vonzotta, úgy hogy még hátul széksorok mögött is ember-ember hátán tolongott. A kitűnő művésznégyes meg is érdemelt a rendkívüli érdeklődést. Mozart „vadász négyesével” kezdték a műsort és különösen a

seget úgy elfeledtem, mint ahogy el szoktam feledni az álmot.

Azóta hatvan év szaladt el azon a gyors vonaton, amit úgy hívnak, hogy: idő. Ez ényarán Nyuzófüreden lopván a napot, a sétány egyik padján üldögéltem. Csakhamugyanazon padon foglalt helyet egy matróz is, ifju leánykával. A matróz, mintha a sétányt megkezdett prédikációját folytatta volna, így beszélt a leánykához:

— Mondom neked Vilmám, hogy az örök hűség csupa lári-fári. Én is hajdan Kecskeméten a nagymamám házában szerelmes voltam egy diákba, mint te most. Mi örök hűséget esküdtünk egymásnak, mint te most. Minket is szétbentett a nagymamám egy légyecsapóval, mint én titeket most. Az ő halálra szántam magamat, mint te most. Az őban a diák is, szerelem is, örök hűség is hét alatt úgy kiment a fejemből is, szívemből is, mintha soha ott nem lett volna. Veledegyen igy lesz. Hát ne pityeregj, mert megfájdulszemed.

— Iréne! — s meghajtam magamat matrózra előtt.

— Az a nevem.

— Én pedig az a diák vagyok, akinek N. nemzeti nagyasszony egy légyecsapóval megugratott. Az örök hűséget én is elfeledtem hét alatt. Kvittek vagyunk.

— Igen, mondá ő hosszasan rám nézve kvittek vagyunk. Gyerekek is voltunk, szarvak is voltunk. Mégis azt hiszem, hogy hosszú életen keresztül én is, én is, én is, én is voltunk legboldogabbak.

gyönyörű, andalító hangjai váltottak ki tapsokat a közönségből. Utána százharmincöt opusát játszották. A *Lento cantante* rész valósággal a hallgatókat elragadta. A művésznő egyes elragadó együttesei a csodálatos hangja, lágy, olvadozó és tempói enek vegyülne egybe. A utolsó szám *Glazounow* quartette volt. Ezen Lhotsky első hegedűs oly boszorkányos játékát mutatott be a *scherzo*-val, hogy a hallgatók percenként tartó, viharos tapsokkal üdvözölték a nagy művész produkcióját. A verseny végén is alig győzték a cseh zenészek a közönség ovációit megköszönni.

**A bóra.** A tengeren a dühöngő bóra következtében ma a hajózásban sok akadály fordult elő. Így a „Catarina” olasz vitorlás nem mehetett a dokkba, több gőzös nem jöhetett be a kikötőbe, sőt a ma reggelre várt „Ravenna” olasz gőzös eddig nem is érkezett meg. Balaszeiről eddig még nem jött jelentés.

**Városi színház.** Ma, kedden este a városi színházban A) bérletben Giordano „Fedora” című operája kerül színre, mely alkalommal Massa tenorista jutalomjátékát tartja. Csütörtökön este utóljára kerül színre *Collaret* című operája. Az előadást B) turnusban tartják.

**Hangverseny.** Több fiumei zenekedvelő felkérésére Grünfeld Alfréd, a kiváló zongoraművész és porosz királyi udvari hangversenyrendező elhatározta hogy december hó 1-én, pénteken a Deák-szálló disztermében nagy hangversenyt rendez. Előjegyzések Breisch R. Erzsébet-terei udvari virágkereskedésében tehető.

**Utonállás tréfából.** Tegnap este Pillepich Sebestyén 17 éves Danubius-gyári mechanikus nagy kedvet kapott az amatőr-utonállásra. A Via Pozzon levő lakására ment haza, a kapunál azonban megtalálta s álarcot vett magára. Kis várta azután a házban lakó Zandegiacomo József kereskedő lakására akart menni, mikor azonban a kapuhoz ért, eléje ugrott az álarcos Pillepich s mindkét kezében egy-egy revolvert szorongatva, „Hands off” kiáltással Zandegiacomót megállásra bírta. A megrémült kereskedő az ijedtségtől kiáltani sem tudott s minden tagjában reszketve, kérte az utonállót, hogy ne bántsa. Ő békés ember családjá van s szívesen adja át a pénzét. Pillepich azonban nem hallgatott a kereskedőre, hanem a két revolvert Zandegiacomo melléne szegve, fenyegető szavakat kiáltott feléje. Zandegiacomo ekkor dulakodni kezdett az álarcos támadóval s olyan parázs kis dulakodás támadt, hogy mindketten a földön hemperegtek. Pillepichnek sikerült a kereskedőt legyűrni s elszáradt a kapualjából. Később észbe jutott, hogy a tréfának komolyabb vége is lehet s önként jelentkezett a rendőrségen. Itt elmondta, hogy csak tréfából akart ráijeszteni Zandegiacomóra s az utonállásra a sok rablóhistoria olvasása által kapott kedvet. A rendőrség Pillepichet szabadon bocsátotta, de egyben megindította ellene az eljárást.

**Elfogott vasuti tolvaj.** A susáki csendőrség tegnapelőtt Ogulinba kísértetett egy Grubina M. nevű embert, akit bigámiával vádolnak. Amikor a két kísérő csendőr a vasuti állomáson egy harmadik osztályú szakaszba lépett, egy fiatal ember sietve ment le a vasuti kocsirol s eltűnt a perron közönsége között. A csendőröknek feltűnt, hogy az illető, aki egy Amerikából visszatért földművelés becsülettel, jövelelűkre minden bucsuzás nélkül elvált a visszavándorlótól. A csendőrök kérdőre vonták a visszavándorlót s ekkor kiderült, hogy nem is ismeri a fiatalembert, aki vele akart utazni. Az a körülmény tehát, hogy az ismeretlen a csendőrök látára — nem tartotta fontosnak az utazását, legjobban bizo-

nyítja, hogy az illető csakis vasuti tolvaj lehetett, aki ki akarta fosztani a pénzzel jól ellátott visszavándorlót. A kudarcot vallott tolvajnak ez egyszer sikerült elmenekülnie. De merő véletlenségből néhány állomással utóbb már letartóztatták a csendőrök a tolvaj egyik társát. A vasuti kalauz a jegyellenőrzésnél egy fiatal suhanc azzal vádolta, hogy a vasuti jegyét és 50 koronáját elvette. A meglepett kalauz az egyik csendőrt hívta oda, aki lefűlte a fiatalembert. A visszavándorló *felismerte benne az elmenekült tolvaj társát.* A csendőrök az elfogott fiatalembert, aki *Práček* János 18 éves egyén. Átadták a vrbovszki csendőrségnek. A másikat a csendőrök személyleírása alapján most a fiumei rendőrség nyomozza.

**Megtámadott rendőr.** Tegnap délután a Déli-vasut átjárójánál a Via Industrián Giordan Péter, Jelics Márk, Bozich Márton és Sestan Leonard napszámok a sorompó korlátján ültek. A szolgálatot teljesítő rendőr felhívására sem akartak a sorompóról lemenni, hanem dulakodni kezdtek a rendőrrel, akit földhöz vágtak. Hatóság elleni erőszak miatt a négy embert letartóztatták.

**Ujabb török menekülők érkezése.** Az Adria „Lederer Sándor” gőzöse csütörtökön vagy pénteken 280 tripoliszi török meneküléssel Fiuméba érkezik. A törökök innen folytatják utjukat Konstantinápolyba.

**Halálozás.** Tegnap este negyedtizenegy órakor rövid betegség után, tüdőgyulladás következtében elhunyt *Matkovich* József háztulajdonos, az „Európa” kávéház általánosan ismert volt tulajdonosa.

Azokban, a kik a 62 éves, de egészséges külsejű, mindig jókedvű öreg urat ismerték, a legmélyebb részvétet keltette Matkovich hirtelen elhunyt. Az elhunyt birtokos, ki a fiumei helyi patricizmusa mellett jó magyar hazafi is volt — atyja *Matkovich* Jánosnak, a kivándorlási szálloda bérletjének és Matkovich Remig városi tisztviselőnek. Halálát elterjedt rokonság és széles baráti kör gyászolja. Temetése holnap, szerdán délután 4 órakor lesz a családnek a Leonardo da Vincin levő saját házából.

**Sikkasztó munkás.** *Sztojánovics* Sztoján belgrádi születésű munkás a Fiumei Építő R. T.-nél volt alkalmazva. A munkást a cég a Scurigne-uti házépítésekénél dolgozó munkások kifizetésével bíztta meg, *Sztojánovics* azonban az e célra kapott 4500 koronából csak 1500 koronát fizetett ki a munkásoknak, a 3000 koronával azonban megszökött. Most a rendőrség keresi.

**Elfogott zsebmetszők.** *Imre* József, *Bucsik* Ferenc és *Glavak* János csavargók tegnap délután a Corsón meglokták a velük szembe jövő *Ferluga* János triezsi kőművest és *Hogar* József kovácsot, akiknek kiakarták lopni órájukat és pénztárcájukat. Ezek azonban észrevették a csavargók szándékát s rendnek adták át a fényes nappal működő zsebmetszőket. Mindhármát a rendőrség letartóztatta.

**Nagy szerencsétlenség egy torpedóhajón.** Pólából jelentik lapunknak: Az „Anaconda” torpedóhajó, amely a múlt héten Fiumében tartzkodott hadiflottát visszakísérte Pólába, tegnap reggel el akart indulni onnan. Az órváltásnál *Kunada* Matko 23 éves gépész erős gőzt fejlesztett a kazánban. Mikor a gőz tizenhárom atmoszféri nyomást ért el, eddig még ki nem derített okból a kazán felső részét az erős gőznyomás felvetette a levegőbe s a gépnél foglalatokosodó két *segédgépész* megölte. Az egyiknek a mellét roncsolta szt a hatalmas erővel felcsapott kazánfedél, a másikat pedig a kiomlott forró víz égette össze. Mindkettő magyar fiatalembert, az egyik *Katona* Henrik, a másik pedig *Tóth* Mózes. A kazánrobbanás hallatára besietett *Kunada* elsőgépész a kilocsanó forró víz szintén leöntötte. Az elsőgépész súlyos égési sebeivel a haditengerészeti kórházba vitték, a két tragikus véget ért fiatal tengerész holttestét pedig a kórház halottasházá-

ban helyezték el és holnap temetik őket. Az „Anaconda” a szerencsétlenség után visszatért Pólába, hogy a megrongált kazánt kijavítsák. Pólában a szerencsétlenség nagy szenzációt keltett.

**A meglöpött cseléd.** Sevar Mária a rendőrségnél bejelentette, hogy a ladját, a melyben sok ruhanemű és ékszere is volt, ellopták. Kára mintegy 400 korona. A ladját egy szomszédasszony gondviselésére bízta. A rendőrség megindította a nyomozást.

**Rejtélyes éjjeli támadás.** Vasárnap este tizenegy óra tájban egy társaság vadászatról jött vissza kocsin Fiuméba. A csokoládégyár közelében négy ismeretlen egyén közeledett hozzájuk, revolverrel kétszer a lovakra lőttek és hirtelen eltűntek. Az első meglepetéstől felocsudva a társaság közül néhányan a kocsirol leugrottak és a támadók után szaladtak, ezek azonban a menekülés közben újból négyszer lőttek üldözőikre, de szerencsére senkit sem találtak. A rendőrségnek sikerült a rejtélyes éjjeli támadók közül egyet elfogni, de ez megtagadott minden felvilágosítást és büntetésait sem akarja megnevezni.

**Egy tanonc balesete.** *Fugó* György 14 éves tanonc *Slivar* Antal géplakatosnak a Fratelli Branchetta utcában levő műhelyében a létráról egy téglarakásra esett és a jobb lábát törte. A mentők beszállították a kórházba.

**Megszüntetett eljárás.** Néhány héttel ezelőtt megirtuk, hogy *Pucsek Zsovincz* András napszámostól Nagy András hivataliszolgalmulatság közben 200 koronát lopott el. Az ügyesség, minthogy Nagy András ártatlansága kiderült, nov. 9-iki határozatával az ártatlanul megvádolt hivataliszolga ellen az eljárást jogerősen megszüntette.

**Franciaország nagyvárosai.** A legutóbbi népszámlálás adatai szerint Franciaországnak most 15 nagyvárosa van, amelyek lakóinak a száma meghaladja a százezret. Páris (2,846,986), Marseille (552,182), Lyon (524,056), Bordeaux (261,678), Lille (216,807), Nantes (169,254), Nice (163,833), Toulouse (149,044), Saint-Etienne (148,778), Le Havre (132,667), Rouen (122,420), Roubaix (122,154), Nancy (188,187), Reims (113,372) és Toulon (104,582). Ezek közül a városok közül a városok közül valamennyinek a lakossága gyarapodott a legutolsó tíz év alatt, kivéve Toulouset, a melyeknek a lakossága 394-el csökkent. Páris lakossága tíz év előtt 2,763,393 volt.

**A Suez-csatorna hajóforgalma.** A Suez-csatorna hajóforgalma az utóbbi években tekintélyes növekedést mutat, amelyben főleg a német és az angol hajóknak volt nagy részük.

Az 1910. év folyamán a csatornán 5433 hajó ment át összesen 16,581,898 tonna tartalommal. Első helyen volt Nagybritannia 2778 hajóval, illetőleg 10,423,610 tonna tartalommal. Utána Németország 635 hajóval. A csatornán keresztül való hajózásért járó illetéket leszállították és rakott hajóknál 7-25, üres hajóknál pedig 4-75 frankban állapították meg tonnánként. A jövő 1912. évben az illetékeket tonnánként további 0-50 frankkal le fogják szállítani.

A port-saidi kikötő bejárata előtti molót 2500 m-rel meg fogják hosszabbítani, hogy a csatorna bejáratának behatárolását megakadályozhassák. E munkálatokat egy olasz vállalkozónak adták ki 15 millió frank költséggel.

**A kikötőből.** November 14. *Érkezett:* „Gisella” osztrák gőzös Calcuttaból 24000 bál gyapóttal és 40 tonna vegyes áruval; „Styria” osztrák gőzös Konstantinápolyból 1500 zsák búzával; „San Severo” olasz gőzös Tuniszból 1200 tonna sóval.

*Indult:* „Urano” osztrák gőzös Konstantinápolyba 100 tonna cukor, 30 tonna rizs és 70 láda üvegáruval; „Zrinyi” magyar gőzös Valenciába 270 tonna fa, 60 tonna cukor, 40 tonna bab, 20 tonna só és 10 tonna ásványvízzel.

## Távirat ◀▶ Telefon

### A képviselőház ülése.

BUDAPEST, nov. 14. A képviselőház mai ülésén *Náday* Lajos elnököl. A jegyzőkönyv hitelesítése után panaszos hangon emlékezik meg ama részvétlenségről, melylyel a képviselők a Ház tanácskozásai iránt viseltek. A képviselők legelőkelőbb kötelessége az üléseken való részvétel s csak sajnálatos, hogy ma, a költségvetés tárgyalásának harmadik napján az ülést nem lehetett 11 óra előtt megnyitni. Ehhez — fejezte be szavait az elnök — nem kell kommentárt fűzni.

A költségvetés folytatódó tárgyalásának első szónoka *Polonyi Géza* volt. Gúnyos hangon jelenti, hogy csak röviden kíván beszélni, mert az a tömeges részvétel, mellyel a képviselők a tanácskozást kísérik nem érdemel hosszabb beszédet. Politikai tekintetben bírálja a kormány működését s kijelenti, hogy a függetlenségi-párt minden időliberális volt. Ha a kormány a véderőjavaslatot leveszi a napirendről s előbb a választójogi törvényjavaslatot terjeszti a Ház elé, akkor lehet békés parlamenti helyzet, másképpen azonban örökös harc fog előállni. Foglalkozik *Désy Zoltán* és *Földes Béla* beszédeivel s nem ért mindenben egyet a szónokok fejtegetéseivel. Végül az egyes tételeket bírálja s kijelenti, hogy a költségvetést nem fogadja el.

*Polonyi Géza* bár rövid beszédet jelzett, az egész ülést kibeszélte.

Holnapra a véderőjavaslat tárgyalása van napirenden.

### A Justh-párt győzelme.

BUDAPEST, nov. 14. A nádudvari kerületben tegnap este fejezték be a választást. Képviselőnek a Justh-párti programmal fellépett *Veszprémy István*t választották meg a kisebbségben maradt *György Endre* munkapártival szemben.

### A miskolci választás.

MISKOLC, nov. 14. A *Görgey* László halálával megüresedett miskolci déli kerületben ma volt a választás. A választók munkapárti programmal *Szentpály István* dr. polgármestert jelölték, akinek ellenjelöltje nem akadt s így egyhangulag megválasztott képviselőnek jelentették ki.

### A Zsilinszky fiuk bünpőre.

BUDAPEST, nov. 14. A kuria ma küldte le a budapesti törvényszéknek a Zsilinszky fiuk bünpőrének iratait. *Délley* Barnabás királyi főügyész helyettes még a mai nap folyamán indítványt fog tenni az esküdtbírói tanácsnak, hogy a két fivért tartóztassák le. A tanács ma délutáni ülésén fogják az ügyész indítványát tárgyalni. *Zsilinszky Gábor*t, aki a temesvári 21. tüzérezred önkéntese, katonai fedezettel fogják előállítani.

### Felismert öngyilkos nő.

BUDAPEST, nov. 14. Tegnap egy váci-köruti szállodában *Gliederer* Imre zágrábi tiszt-helyetessel együtt öngyilkos lett egy szép asszony is, akinek a kilétét nem tudták megállapítani. Ma megjelent a tetemnézőben *Török* Dezső cipőkereskedő, ki felismerte benne *Dembinszky* horvátországi vasuti hivatalnok feleségét, leánynevén *Knobloch* Augustát, aki elhagyta az urát, mert nagyon rosszul bánt vele.

### Dühöngő csavargó rémtette.

MAKO, nov. 14. Csanádpalota vasuti állomáson egy rovott multu csavargó terrorizálta az egész vasuti és utazó személyzetet.

*Mirkó* Endre állomásfőnök a mozgásban levő vonatról lerántotta *Siga* György csavargót, akit előbb átkarolt, hogy valami baja ne esék. A feldühödött ember erre a zsebéből előhuzott söröspalackkal úgy vagdalta főbe az állomásfőnököt, hogy az bezuzott koponyával, vértől borítva, eszméletlenül terült el a földön. *Harczás* Sándor raktárnok főnöke segítségére sietett, de őt meg a dühöngő életveszélyesen összeszurkálta, *Milnci* András vasuti alkalmazottat pedig egy doronggal leütötte. Az állomási személyzetet és az utasokat annyira megfélemlítette a csavargó gáztette, hogy senkisért nem hozzányulni és így elmenekült.

### Elítelt ügyvéd.

BRASSÓ, nov. 14. A járásbiróság ma délelőtt dr. *Wenter* Gusztáv ügyvédet súlyos testi sértésért 1000 K fő- és 500 K mellék-büntetésre ítélte, mert ügyvédtársát dr. *Clasin* Gusztávot tetteg sulyosan bántalmazta.

### Elítelt zsebtolvaj.

BUDAPEST, nov. 14. A pestvidéki törvényszék ma délelőtt ítélkezett *Scheiber* Rezső nemzetközi utazó zsebtolvaj felett, aki már 27 évet töltött a börtönben. Leginkább akkor vált híressé, mikor a kilencvenes évek végén a pestvidéki törvényszék fogházában a *Papakosza*-féle zendülést szervezte. Ugyanakkor meg is akart szökni. A bíróság legujabb tolvajlásáért öt évi fegyházra ítélte.

### Sienkiewicz balesete.

VARSÓ, nov. 14. *Sienkiewicz* Henrik, a világhírű lengyel író, a „*Quo vadis*” szerzőjét fácánvadászaton életveszélyes baleset érte. Egy vadásztársának két lövése térdén és homlokán olyan sulyosan megsebesítette, hogy kórházba kellett szállítani.

### Hercegnők automobil balesete.

BÉCS, nov. 14. Schwarzaui kastélyból jelentik, hogy a pármái hercegnő teljes erővel haladó automobila nekiment a bécsi helyi vasut egy leereszteti sorompójának, amely nem volt kivilágítva. Az automobil, amelyben a pármái hercegnő *Franciska* nevű leányával és két udvarhölgyével ült, teljesen

összetört. A hercegnőkön és kíséretükön az automobil ablacserepei számos sebet ejtettek. A hölgyek a katasztrófa folytán súlyos idegrohamot kaptak, hogy *Mária Terézia* főhercegnő kastélyába kellett őket szállítani ahol huzamosabb ideig fogják őket ápolni.

### Kettős rablógyilkosság Bécsben.

BÉCS, nov. 14. A sievingi kőbányában tegnap este két meztelen férfiholttest bukkantak. A két holttest mellett egy kalapácsot találtak.

Megállapították, hogy a két embert, akik kőbányán dolgozó összes munkásokkal haragban voltak, meggyilkolták és kirabolták. A gyilkosságot kalapácsal és kövekkel követik el s azután a két áldozatot a kövek alá temették. A rendőrség a kőbánya *Tost* nevű munkását letartóztatta.

### Letartóztatott bőrkereskedő.

BRÜNN, nov. 14. A rendőrség ma letartóztatta *Kien Reinhold* bőrnagykereskedőt, aki csődbe jutott. A kereskedőről kiderült, hogy árúját potom áron hitelezői rovására eladta.

### Fuvarossztrájk Triesztben.

TRIESZT, nov. 14. Az összes fuvarozók és szállítási alkalmazottak tegnap fizetésjavítási kérelmük megtagadása miatt sztrájkba állottak. A sztrájk leginkább az *Adriatica* szállítási társaságot s a nagyobb fuvarozó cégeket érinti érzékenyen.

### A repülés áldozatai.

PÁRIS, nov. 14. *Brindenois* a iattikó tegnap Toulon felett végzett repülőmutatványai közben egy iskolaépület tetejére zuhant s súlyos sérüléseket szenvedett. *Fournier* aviátikó Montpellierben egy tőba zuhant és sulyosan sérülve csak nagy nehezen tudott megmenekülni.

### Románia és a Balkán-háború.

ATHÉN, nov. 14. Ideérkezett hírek szerint Bukare: tben vasárnap *Károly* román király palotájába kérette a miniszterelnököket, a minisztereket, a politikai pártok vezetőit s a korona tanácsnokokat, hogy tavasszal egész biztosan kitör a Balkán-háború, Romániának tehát el kell készülnie a fegyverkezéssel.



Tegnap este egynegyed 11 órakor, kinos szenvedés és a halotti szentségek felvétele után, életének 62 éves korában elhunyt

## Matcovich József

birtokos.

Alulírott fájdalommal értesíti összes rokonságát és baráti ismerőseit a pótolhatatlan, sulyos veszteségről, tudatván egyben, hogy a felejthetetlen, drága halott temetése holnap, szerdán d. u. négy órakor lesz a Via Leonardi da Vincin levő saját házból.

Fiume, 1911. november 14.

### A gyászoló család.

Részvéltátogatások mellőzése kéretik.

Minden külön értesítés helyett.

**A görög király Bécsben.**  
 BÉCS, nov. 14. A görög király tegnap kíséretével Párisból Bécsbe érkezett s ma délután sétált a városban.

**Furcsa kártérítési per.**  
 LONDON, nov. 14. Newyorki jelentés szerint Starz Ede közös hadseregbele huszárkapitány Murry Mac milliómos ellen 120.000 koronás kártérítési pert indított, mert a milliómos felbontotta az eljegyzést, a huszárhadvezér pedig a küszöbön álló esküvő alkalmával nagy bevásárlásokat eszközölt.

**A kínai forradalom.**  
 SHANGHAI, nov. 14. Csiu város véronélkül a forradalmárokhoz csatlakozott.

**Orosz ultimátum.**  
 LONDON, nov. 14. A „Times” Teheránról értesül, hogy Oroszország ultimátumát következtében a regens és az egész kabinet lemondott.

**Az olasz-török háború.**

**Tengeri csata előtt.**  
 KONSTANTINÁPOLY, nov. 14. Tegnap egy páncélos hadihajó érkezett a Dardanellákba s horgonyt vetett a szultán palotája előtt. Az olasz hajók a Dardanellák felé siettek.

**Mytilene bombázása.**  
 KONSTANTINÁPOLY, nov. 14. A „Jenni Gazette” fentartással közli, hogy Mytilenét az olasz flotta már bombázza.

**A haditudósítók megrendszabályozása.**  
 RÓMA nov. 14. A „Perseveranza” közli, hogy a kormány elrendelte, hogy a Tripolisban tartózkodó hírlapírókkal szemben szigorúbban járjanak el.

**Betiltott sürgönyzés.**  
 KONSTANTINÁPOLY, nov. 14. A porta megtiltotta, hogy a pápai követség siffrizott üzeneteket adhasson fel.

**Repülőgépek a török hadseregben.**  
 KONSTANTINÁPOLY, nov. 14. Tegnap több tiszt utazott el a harctérre, köztük egy katonai pilóta is, aki ezelőtt Németországban a trónörökös huszár ezredében szolgált. Törökország repülőgépeket fog a harctérre küldeni.

**Az annexió és a hatalmak.**  
 KONSTANTINÁPOLY, nov. 14. A porta közölte, hogy a hír van elterjedve, hogy a hatalmak legnagyobb része Törökországnak az annexió ellen hozzájuk iniézett óvására azt nyilatkozták, hogy a háború befejezése előtt nem nyilatkozhatnak. Az olaszok kegyetlenségére ellen a hatalmak neutrális álláspontjukra tartózkodva tartózkodni fognak Törökország óvásához csatlakozni.

**Verekedés Tripolisz miatt.**  
 BRÜX, nov. 14. Egy környékbeli korcsban Tripoliszról vitatkoztak a bányamunkások. A vita közben az olasz és cseh bányászok közt verekedés támadt s az ellenfelek észre fent késekkel rontottak egymásra. Egy olasz emőér a helyszínen meghalt, két ember súlyosan, tizenkét bányász pedig könnyebben megsérült meg.

**Az Orient kávéházban**

(Piazza del Commercio) naponta

**bécsi női zenekar**

Kezdeté este 7 órakor.

:: Szabad bemenet. ::

**Jóralvó és ügyes varrónők** kerestetnek. Via del Fosso 5. III. emelet.

**Csinosan butorozott szoba**

külön bejáratú, 24 koronáért havonta, kiadó. Salita Calvario 22.

**HAJELTÁVOLITÁS**

hölgyeknek ar- és karról 5 perc alatt, fájdalom nélkül. B-mulatos eredmény. Vidékre szert pontos utasítással, diszkrété kiadók, csakis „Mirakle” törvényesen védett és bejegyzett védjeggyel ellátott szer valódi. Arltalmatlanságért, eredményé. Jótállók, Párisi kozmetikai kiállítás aranyéremmel kitüntetv.

**POLLÁK SAROLTA**

Budapest VI., Andrássy-ut 38. szám 1. em. utáztatoktól óvakodjon. Telefon 157-98. Fogad egész nap.

**Imperiál szálló**

Viale Deák, a pályaudvartól egy percnnyire. Fiume legújabb szállodája. - 50 modernül berendezett szobával. - Szobák 2.40 K-tól feljebb Villany. - Lift. - Fürdők.

Tulajdonos **LINENBERGER S.**

**Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.**

FIUME.

Különlegesség

**FÉNYKEMÉNYÍTŐ** táblácskákban.



VÉDJEJY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.



A Tengerpart minden jogos panaszt közöl és minden közérdekű felszólalásnak helyt ad.



A legajánlatosabb fiumei szállók:

**„Deák” szálló**

a Deák-korzón és dependance-a a

**Bonavia szálló**

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

**Pilzeni ösforrás sör.**

Tulajdonos

**Ederer-Burger Gyula.**

**Nullás liszt**

kilogrammonként 38 fillérért kapható

**Deposito Farine (lisztraktár)**

Viale Deák 38. sz.

Jó karban levő használt iskolai és egyéb könyvek eladhatók a

Zanutel A. könyvkereskedésében

TELEFON 197.

**Könyvjegyzék ingyen!**

**SALVATOR**

**GUMMI SARKAK**

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN

TARTÓSSÁGU!



**MINDENÜTT KAPHATÓ.**

**Eladó helyiségek!**

Kedvező föltételek mellett eladók irodal célokra alkalmas különböző helyiségek a Viale Deákon (a Kapucinus-templom mellett levő új épület félemeletén. Bővebet **G. M. Curet** mérnöknel Via Raffaello Sanzio 14. szám, a II. emeleten.

**Erbisti János az „ALL'UNIVERSO“-hoz címzett  
— férfi- és gyermek-készruha üzlete**

**NAGY VÁLASZTÉK! - - Fiume, Via del Fosso 12. sz. - - JUTÁNYOS ÁRAK!**

**Ritka alkalom!**

**Végeladás**

**Steinmann Ignác Corso 14. sz. alatti  
készruha-üzletében**

**ahol az összes áruk gyári  
árakon kerülnek eladásra.**

**Ritka alkalom!**

Szabott árak.

Szabott árak.

**„ADRIA” szálló és étterem**  
Via Adamich 5. szám. - - Telefonszám 482.

Kitűnő konyha. - Kőbányai polgári sör. - Elegáns  
vendégszobák, tengeri kilátással. - Jól elkészített  
tengeri balak. - Tulajdonos Tranquillo de Negri.

**Varieté-Hôtel Susák.**

Estéenként elsőrendű varieté-előadások.  
Kezdeté 9<sup>1</sup>/<sub>2</sub> órakor. Beléptidij 1 korona.

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

Via Carducci 12, II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb-ápolás  
(manicur, pedicur) villanyos arcmasszás (vibrations  
massage) szemölcslevétel és arcbán levő szőr eltá-  
volítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállal-  
tatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában  
is elvégeztetnek.

Telefon 11-89.



**„Mercur” könyvnyomdai műintézet**

FIUME

Via Operai 12.



Telefon sz. 932.

**Rönyvnyomdai munkák elsőrendű előállításban.**

Magyar könyvnyomda.

Árajánlattal vidékre is készséggel szolgál.

Tulajdonos Chilko József



:: Csillapító és balsamo  
**Caramel-Malzestra**  
egyike ama sok különleg  
ségnek, melynek elsőbbsé  
élvezi a  
**Cinema Parigi Buffe**

**ROSENBERGER B.**

és Testvére butorraktára

Fiume Corso 34 (Struppi ház) Telef. 504



**A szerelem útja a gyomron visz át  
azért süssetek és főzettek kizárólag Ceres ételzsirral.**

**Legfinomabb teavaj készítése:** Sárga, simulékony „Ceres” ételzsír („Ceres“-kockák) és fehér („Ceres“-táblák) egyenlő arány keverve, óvatosan, felhevítés nélkül megolvasztandó. Ehhez hozzáöntendő nyers tejfel vagy nyers tej, (3/2 kg. „Ceres“-hez 1/8 liter te minnekutána az egész jól megkavarandó, mialatt a tálat avagy a lábost gyorsabb kihülés végett hideg vízbe állítjuk mindaddig, míg a megfagy. A tej víztartalma így teljesen kiválik, míg a „Ceres“-zsír a legfinomabb teavaj ízét és zamátját veszi fel és ugyanúgy használható. Egy to já s sárgája még jelentékenyen növeli e keverék jóságát. Az ezen utasítás alapján előállított teavaj az érvényben levő törvényes határozmányok szerint csakis a saját háztartásban használható.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat.

Nyomatott a „Mercur” nyomdában Fiume